

N Benzine en diesel A1
MH/ND/AS
928-2024

Brussel, 24 januari 2024

ADVIES

over

**EEN ONTWERP VAN KONINKLIJK BESLUIT BETREFFENDE DE
KWALITEITSVEREISTEN VOOR BENZINE EN DIESEL BESTEMD
VOOR EXPORT**

Op 1 december 2023 heeft mevrouw Zakia Khattabi, Minister van Klimaat, Leefmilieu, Duurzame Ontwikkeling en Green Deal het advies van de Hoge Raad voor de Zelfstandigen en de KMO gevraagd over een koninklijk besluit houdende de kwaliteitsvereisten van benzine en diesel bestemd voor export. Na elektronische raadpleging van de betrokken beroepsorganisaties van sectorcommissie nr. 8 - Transport en voertuigen en sectorcommissie nr. 11 - Diverse activiteiten, heeft het bureau van de Hoge Raad op 24 januari 2024 onderstaand advies uitgebracht.

CONTEXT

Het ontwerp van koninklijk besluit beoogt kwaliteitseisen op te leggen voor benzine en diesel die vanuit België naar niet-EU-landen wordt uitgevoerd. Dit ontwerp van koninklijk besluit is geïnspireerd op een gelijkaardige maatregel die onlangs door de Nederlandse regering werd aangenomen¹ en stelt dus de criteria vast waaraan benzine en diesel moeten voldoen om te mogen worden uitgevoerd, waarbij de Nederlandse kwaliteitseisen worden overgenomen en ook wordt gepreciseerd dat er geen metaalhoudende additieven mogen worden toegevoegd.

De Hoge Raad wordt geraadpleegd overeenkomstig artikel VI.9, § 2 van het Wetboek van Economisch Recht.

STANDPUNT

De Hoge Raad onderschrijft de bezorgdheid over de kwaliteit van brandstoffen die naar derde landen worden geëxporteerd. Hij vraagt echter de aandacht van de minister voor een aantal overwegingen die hieronder worden uiteengezet.

1. Voorafgaande impactanalyse

Het ontwerp van koninklijk besluit houdt geen rekening met de economische impact op de bedrijven en dus op de Belgische economie. Hierbij dient benadrukt te worden dat deze maatregel weliswaar voornamelijk betrekking heeft op raffinaderijen en exporteurs van benzine en diesel, maar dat vooral ook logistieke en opslagbedrijven getroffen zullen worden. De Hoge Raad beveelt daarom aan om vooraf een economische impactanalyse uit te voeren om de gevolgen voor de door deze maatregel getroffen sectoren in België te beoordelen. Bovendien plaatst de Hoge Raad vraagtekens bij de reële impact van een dergelijke maatregel op Belgisch niveau op brandstoffen die in derde landen worden gebruikt, aangezien de levering van brandstoffen voor transport deel uitmaakt van de internationale handel, ondersteund door een flexibel logistiek systeem op wereldschaal.

2. Toepassingsgebied

Het toepassingsgebied moet strikter worden gedefinieerd. De nieuwe regels zouden van toepassing zijn op de uitvoer naar alle niet-EU-landen.

¹ Beleidsregel handhaving kwaliteit van benzine en diesel bestemd voor de export naar [...] buiten de EU, in het bijzonder ECOWAS-landen, 2022, cf. <https://wetten.overheid.nl/BWBR0047051/2022-08-16>.

Brandstofnormen in bijvoorbeeld Zwitserland, het Verenigd Koninkrijk, Canada of de Verenigde Staten zouden echter niet onder de verplichtingen van het ontwerp van koninklijk besluit mogen vallen. Dit koninklijk besluit moet specifiek gericht zijn op de export naar landen waar de brandstofnormen lager zijn dan die in de EU.

Bovendien blijkt uit artikel 3, §1, niet duidelijk welke bedrijven onder de richtlijn vallen. Zowel het expeditiebedrijf als het transportbedrijf zouden kunnen worden beschouwd als "de rechtspersoon die dieselolie of benzine uitvoert". Het koninklijk besluit moet verwijzen naar de definitie die wordt gebruikt in de douane- en accijnsvoorschriften.

3. Europese normen en referenties

Dit ontwerp van koninklijk besluit voorziet in een totaalverbod op alle metalen, met inbegrip van mangaan, wat verder gaat dan de Europese normen en zelfs verder gaat dan de Nederlandse normen, waar benzine bestemd voor uitvoer naar derde landen maximaal 2 mg/l mangaan² mag bevatten. Dit betekent dat voor Belgische brandstoffen die bestemd zijn voor de export strengere normen zouden gelden dan voor brandstoffen die bestemd zijn voor binnenlands en communautair gebruik. Bovendien kan op grond van de technische grenzen van de laboratoriumapparatuur, met de inherente tolerantie marges, niet de totale afwezigheid van alle mogelijke metalen worden gemeten. De metalen in kwestie moeten worden gespecificeerd, samen met hun respectieve toleranties, in overeenstemming met de Europese normen.

De Hoge Raad wijst er ook op dat verwezen wordt naar verouderde Europese teksten en nomenclatuurcodes. Richtlijn 70/220/EEG en Richtlijn 88/77/EEG, waarnaar artikel 2, 2° van het ontwerp van koninklijk besluit verwijst, zijn niet meer van kracht sinds respectievelijk 1 januari 2013 en 8 november 2005 (ingetrokken door respectievelijk Verordening (EG) nr. 715/2007 en Richtlijn 2005/55/EG, zelf intussen ingetrokken door Verordening (EG) nr. 595/2009).

4. Overgangperiode

De Hoge Raad is van mening dat het ontwerp van koninklijk besluit moet voorzien in een overgangperiode waarin bestaande contracten volledig kunnen worden uitgevoerd.

5. FAPETRO

Ten slotte wijst de Hoge Raad erop dat het ontwerp van koninklijk besluit niet voorziet in de werkingskosten van FAPETRO die door de betrokken partij moeten worden gedragen.

BESLUIT

De Hoge Raad deelt de bezorgdheid die ten grondslag ligt aan het ontwerp van koninklijk besluit, maar vraagt dat het wordt aangepast om rekening te houden met de opmerkingen in dit advies.

² Idem, cf. art.2 §2 a.